Сторінка Робітничого Запомогового Товариства

ЧИСТА БІЛИЗНА.

Чому нас цікавить таке нескладне здавалось би, питання: чому треба міняти білизну і скільки разів на місяць.

Про що тут говорити, — скаже дехто з читачів, — якщо є багато білизни, то чому її не міняти. Зрозуміло, що в чистому ходити приємніше, ніж у брудному.

Зовсім не через те треба міняти білизну, що її багато, а через те, що цього вимагає наука про здоров'я, — гігієна.

На жаль, не всі ще усвідомили собі, як важливо додержувати чистоти тіла й білизни. Багато робітників, що вітрачають гроші на меблі, прикрашування помешкання, дорогу одежу і лише в останню чергу купують білизну. Частогусто в жінок, що одягаються дуже гарно, під дорогим, винним верхнім убранням буває брудна білизна.

А тимчасом брудна білизна дуже кепсько відбивається на нашому здоровлю, бо забруднює нашу шкіру.

Шкіра має велике значіння в житті нашого організму. Вкриваючи всеньке наше тіло, вона захищає його від висихання. Ми знаємо, що наше тіло має 56 відсотків рідини (плину); без цієї рідини людський організм не може ані жити ані правильно працювати. Отже, як би шкіра не захищала наш організм від висихання, то це спричинилось би до тяжких наслідків.

По друге, шкіра не дає нашому організмові надмірно нагріватися або прохолоджуватися. За низької температури, коли людині холодно, судини, що є в шкірі, стулюються, і кров тече вглиб тіла; шкіра блиде й менше віддає тепла наоколо. За високої температури кровоносні судини поширюються; кров припливає до поверхні тіла, шкіра стає гаряча й віддає наоколо зайве тепло.

По трете, шкіра допомагає працювати таким важливим органам, як легені й нирки. Підчас роботи в шкірі утворюються шкідливі для організму речовини, що їх кров розносить по тілу. Деякі з них, як, наприклад, вуглекислий газ, виходять з тіла за допомогою легенів. Інші речовини, як, наприклад, дуже шкідлива сечова кислота, переходять у нирки, і разом із сечею виділяються наоколо. Але і шкіра за допомогою потових залозок теж виділяє шкідливі речовини: вуглекисний газ, сечову кислоту, а також зайву воду на свою поверхню у вигляді поту. Вода й вуглекислий газ випаровуються з поверхні шкіри, а сечова кислота відкладається на шкірі. Речовини, що входять вклад поту, напластовуються на шкірі, подразнюють її й викликають свербіння. У наслідку бувають садна й сверблячка; через ці садна й сверблячку до тіла потрапляють мікроби, що спричинюються до цілої низки захорувань (наприклад, бешихи).

Натільна білизна захищає шкіру від забруднення й регулює віддання тепла. Тканина, що з неї робиться білизна, повинна бути шпариста, повинна легко пропускати повітря, щоби краще вентилювалась шкіра.

Повітря, що є у шпарах шкіри (так само, як воно є в стінах наших помешкань) сприяє вентиляції шкіри й захищає її від охолодження, бо повітря кепсько передає тепло. В пухких тканинах (наприклад, у вовняних), у шпарах між волокнинами є багато повітря, навпаки, у стислих, дебелих тканинах, виготовлених із льону, шовку і бавовни, шпари, порівнююче з волокнинами, значно менші. Найкраща тканина для білизни така, що мало всмоктує воду, пружна й по можливості не дуже груба, щоб вона не подражнювала шкіру. Найменше всмоктують в себе воду вовняні тканини, потім льняні й насамкінець бавовняні.

Ще одна умова, щоби тканина добре перепускала крізь себе повітря, це — чистота тканини. Коли тканина брудна, вона кепсько перепускає повітря, а через це шкіра погано перевітрюється.

Ми вже зазначили, що частина шкідливих продуктів, які виділяє шкіра, не випаровується, а залишається на поверхні шкіри. Розкладаючись, ці речовини дуже погано пахнуть. Ось чому людина, що зрідка миється і ходить у брудній білизні, дуже неприємно пахне.

Дослідження довели, що в 30 фунтах брудної білизни є аж два фунти бруду.

У брудній білизні утворюються умови, сприятливі задля життя й розвитку ріжних бактерій. В білизні, забрудненій рідкими спорожненнями, мікроби можуть жити досить довго, особливо холерний вібріон.

Учений Девген викрив, що холерні вібріони зберігаються на полотняній білизні 8—48 днів, а на фланелі — 9—13 днів. Палічка черевного тифу може жити в білизні протягом 50—80 днів.

У брудній білизні дуже легко розводяться паразити. Той сморід, що йде від брудної білизни, приваблює бліх, блощиць і вошей, а ми знаємо, що ці комахи розносять побудників заразливих хвороб.

Білизна забруднюється в інший спосіб, ніж верхня одежа. Верхню одежу можна почистити щіткою, пилосмоком тощо. Білизну ж треба обов'язково прати в гарячій воді з милом. Випрану білизну треба ще й виврасувати, щоб винищити тих бактерий, які ще залишилися після праня. Перед тим, як одягати чисту білизну, треба помитися, бо інакше брудна шкіра зараз же забруднить і білизну. Частіше обмивати тіло, частіше міняти білизну — ось потрібні умови, щоб наша шкіра правильно працювала. А коли шкіра чиста й здорова, то й краще працюють внутрішні органи, то й краще почуває себе людина, то й жвавіше йде робота.

На превеликий жаль, наша робітнича родина ще дуже мало витрачає на прання, мило й інші гігієнічні потреби. Значно почесніше місце посідають у робітничому бюджеті спиртові напої.

Додержуйте чистоти шкіри, частіше міняйте білизну — від цих дрібниць залежить наше здоровля.

Е-на.

БЕЗ ХЛІБА І ПРАЦІ.

Ще кількох людей на сходах біля Українського Робітничого Дому.

— Добрий вечер, панове!

— Добрий вечер.

— Я... я панове прийшов... будьте ласкаві...

— Заложіть, товаришу шапку на голову.

— Так, так, ми не пани, щоби перед нами шапкувати.

— Не знаю, як потрапити, бо там всюди так...

— Де?

— В Польщі.

— Заложіть, заложіть шапку.

Якось ніяково заложив земляк шапку на голову.

— За ким питаєте?

— Я просив би на... товаришів-панів, щоби мені бідному помогли, бо велика біда коло мене.

— Що такого?

— Я півтора року, як приїхав з краю. Працював в Содборах в майні, а тепер закрили майни і я тягаровим треном приїхав до цієї місцевости. В краю біда і я рішив забрати жінку і двоє малих дітей до Канади. Що заробив в майні, то вислав на подорож. Думав, що буду робити стало...

І на цих словах незнайомий робітник так гірко сплакав, що й нам якось ніяково стало.

— Та не журіться, якось воно наладнається. А родина вже тут?

Тут ще дуже заплакав цей робітник і витер брудною хусточкою очі.

— Родина їде, але не вся.

— Як це?

— Дістав телеграму, що жінка померла на воді, а дітей провадять до мене. І що я вдію з ними без мами? Вони ж маленькі. Ані оставити де, ані з собою робота. Я думав вже до закладу їх дати, але мені сказали, що відтак не буду мати до них права. А мені жаль. Бо я-ж останнє віддав для них, я тільки для них живу. Я не можу їх зречися. Вони-ж мої діти. Мені порадили звернутися до вас, панове-товариші. Я довідався, що у вас є сиротинець для таких малих дітей, не треба нічого платити і можна буде мені їх відвідувати.

— У нас самих такого сиротинця нема. Є у Вінніпеґу, який належить до організації Робітничого-Запомогового Товариства в Канаді.

— Та хай буде і там, щоби лише забрали. Я, як зароблю, то буду платити, я дурно не хочу. Щоби лише я мав до них право, щоби вони знали, що мають батька.

— А коли вони мають приїхати?

— Сьогодня, або завтра, а в мене ані зломаного цента.

— Ми, товаришу не можемо вам нічого сказати. Це справа, яку вирішує Головний Заряд Робітничого Запомогового Товариства. Взайтеся до них.

— Здається, що й там мало зможуть вам допомогти, — додав другий товариш, — бо Пята Конвенція Р.З.Т. вирішила приймати до чиньности і сиротинця лише членів наших організацій. Але ви спробуйте.

— Чому ж ви не вписалися до організації? Там де ви працюєте є наші організації. Все, що робітники лише тоді звертаються до нас, як находяться в клопотах, в нужді, без хліба і праці. Ви не один. Таких робітників є ще дуже багато, що як "добре", то навіть не знають про робітницу організацію, а як біда притисне, то зараз найдуться такі, що ще й справлять де та організація находиться. Ми вам можемо ось зараз скинути пару центів і те все.

Зібрали між собою пару долярів і дали робітникові.

Драпака.

КОЛИСЬ ВОНИ ЗРОЗУМІЮТЬ.

Стараням відділів ТУРФ Дім і Р.З.Т. відбувся 26. травня ц. р. в Ню Торонто концерт-мітінґ, на якому був присутний організатор ТУРФ Дім і Р.З.Т. тов. І. Стокалюк.

Концерт почався в 3. годині по полудні і випав досить гарно, а це завдяки товаришам і товаришкам з Торонто, які не відмовили нам своєї помочі в його влаштуванні.

Публики на концерт мітінґу було багато, бо велике число тутешнього робітництва ходить собі самопас і говорить, що організація, річ не конечно потрібна. Після їхньої думки без організації можна жити і хліб їсти, то до що собі завдавати труду і морочити голову якоюсь організацією.

Підчас павзи виступив з промовою т. Стокалюк і пояснив присутним значіння організації взагалі, а ТУРФ Дім і Р.З.Т. зокрема. Він закликав присутних вступати до цих організацій, з яких перша старається підносити українське робітництво і фармерство в Канаді на вищий культурно-освітній ступень, а друга забезпечує їх на випадок слабости, каліцтва або смерти.

Та мушу зазначити, що заклик т. Стокалюка не приніс успіхів, бо тутешні робітники не зрозуміли ще хто вони є і що вони повинні робити, щоби поліпшити свої обставини. Вони аж тоді зачинають думати про організацію, як їх притисне біда і ні звідки помочі.

Таке сталося тут з одною родиною. Батько захорував і вже сім місяців лежить в шпиталі. Родина осталася без ніяких средств до життя. Бідна мати з семи дітьми опинилася в крутому положенні і прийшла вкінці до нашого відділу Р.З.Т. та просила помогти їй. Мимо того, що згаданий батько відносився ворожо до робітничих організацій, ми не відмовили їй помочі, дали, що було в наших силах. Ми не брали її за зле це, що її чоловік не належав до організації, бо знали, що в цьому винувата його несвідомість.

Наводимо цей випадок для того, щоби звернути увагу тих робітників, які зараз здорові, мають роботу і здається їм, що так завжди буде. Тому не хочуть вписуватися до Р.З.Т., бо не бачуть його користи, та опісля може бути за пізно і вони будуть жалувати, що не вписалися тоді, коли мали нагоду. Вище наведений випадок може статися з вами завтра, тому ви вже нині застановіться над ним і ставайте членами Р.З.Т.

Н. П., робкор.

Ню Торонто, Онт.

ПОДЯКА РЗТ.

На оцім місці складаю якнайсердечнішу подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за виплачену мені допомоги в сумі 22 долари за час моєї слабости.

Рівночасно дякую опікунові хорих, тов. Головачеві, за його відвідини підчас моєї слабости.

Спеціяльну подяку складаю товаришці і товаришці Чорненьким за те, що не лише відвідували мене, але й старалися підтримати мене на дусі в часі моєї недуги.

До робітників і робітниць, які не є членами такої корисної організації, як Р.З.Т., кличу, щоб вступали до нього негайно, а не відкладали на завтра, бо те завтра, може бути за пізно.

Слабість, каліцтво або смерть грозять робітникові на кожнім кроці. І мене несподівано поклало при праці. Опісля винали мене з шпиталю не питаючи, що я був не працюючим калікою.

Одержана запомога стала мені в великій пригоді. З вищеченої мені допомоги я сплатив на руки т. Слободина, фінансового секретаря соборского відділу Р.З.Т. 5 долярів на сплату довгу, який тяжить на нашому приході.

Дмитро Петришин.

Содбри, Онт.

ДОПОМОЖІТЬ ХОРОМУ ТОВАРИШОВІ.

Дорогі Товариші!

В шпиталі в. Брентфорд, Онт. лежить вже десятий місяць, хорий на ногу, тов. Никола Галанджій. Він знаходиться в дуже кріпкому положенні, бо недуга спіткала його так нагло, що він не мав спромеги заробити на стільки гроший, щоби віддав за свою подорож, на яку він позичив їдучи до Канади.

Згаданий товариш приїхав до Канади рік тому назад. Він заїхав до Форт Френцес, де і просидів кілька місяців без праці. Відтак перенісся зі своїм братом, який забрав його до себе і вистарав йому роботу в шапі, там він попрацював три дні і раптом зачала його болїти нога так, що він не міг дальше робити. Тоді він вдався до лікаря, котрий сказав йому, що він дістав затроєння крови. Зараз забрано його до шпиталю, де він лежить вже десятий місяць.

Тов. Галанджій є також членом Робітничого Запомогового Товариства. Приїхавши зі старого краю, він зараз вступив до Р.З.Т. і помагав робітничо-фармерській пресі по своїм силам. Тепер іміґраційні власти хочуть депортувати його назад до краю, бо кажуть, що не має за що лічитися. Його брат старається недопустити до депортації, і оплачує шпиталь і лікаря і самий залазить в довги, бо будучи фамілійним має жінку і діти, мало заробляє і трудно йому з фамілією вижити з цего заробітку. Я лише коротко з'ясував тяжке положення тов. Н. Галандія. Коли його депортують до старого краю, то він там загине, бо не буде мати ніякої помочі від нікого. Йому вже трохи полекшило, і є надія, що він вийде. Тому, товариші, помогайте хорому товаришові в шпиталі і не допустіть до його депортації.

І. Костюр.

Торонто, Онт.

Всі жертви просимо слати на руки секретаря-скарбника Р.З.Т., на адресу:

Workers Benevolent Society,
P. O. Box 1,
Brantford, Ont.

Павло, папа римський, сказав: "Релігія мусить знищити науку, бо наука — ворог релігії". Тому то римляни палили людей науки живцем на кострах.

С. ГОПНЕР

ПІД ПРАПОРОМ СВІТОВОЇ ПРОЛЄТАРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

(Продовження.)

Австрійські соціялісти, та ще й "центристи", не посоромилися збройною рукою задушити віденське повстання пролетаріяту в липні 1927 року. "Соціялісти" Муссоліні й Пілсудський сами стали ініціяторами фашістських переворотів у Італії й Польщі. Не кажучи вже про те, що ці факти були більше, ніж очевидні докази зради соціял-демократії, її цілковитого переходу на службу до буржуазії (про що ми скажемо нижче), вони зайвий раз підтвердили блискучу аналізу Леніна, який пророкував, що клясова боротьба буде щораз більше загострюватися, і що в моменти її найвищого напруження буде вибір тільки поміж двома плятформами — або диктатура буржуазії, абож диктатура пролетаріяту, третього не буде.

4. Ще кілька довідок.

Поки точилася війна, Другий Інтернаціонал ні разу не збирався. Ті дві конференції крайніх правих соціял-патріотів, що збиралися підчас війни — одна в Лондоні, друга в Копенгагені — зайвий раз показали, що соціял-патріоти поділилися на два табори, цілком відповідно до розподілу на два табори буржуазії воюючих країн: в Лондоні зїздилися соціялісти країн згоди (Антанти), а в Копенгагені — соціялісти центральних держав. Ці конференції показали, як ґрунтовно поховані принципи інтернаціоналізму. Але тільки по війні прийшов кінець, соціял-патріоти всіх країн з'їхалися в Берні (навесні 1919 року), знову таки по-льокайському, йдучи за принципами своїх буржуазних панів, що на цей момент з'їхалися у Версалі, щоб укласти версальський договір.

І цілком в унісон з "версальським" зборищем, де над переможеною Німеччиною відбувалося щось подібне до самосуду в світовім маштабі, соціял-угодовський з'їзд у Берні судив німецьку соціял-демократію й вимагав від неї зречення від її попередніх поглядів на винуватців війни. Так само, як імперіялісти у Версалі примусили Німеччину та її спільників взяти на себе вину, відповідальність і кару за війну — у Берні соціял-угодовці поставили на порядок денний і цілком серйозно обмірковували питання про винуватців війни, вирішивши його в тім самім дусі, що й на версальськім самосуді, та примусили німецьку соціял-демократію приєднатися до їхньої думки.

В Берні був "відновлений" II. Інтернаціонал.

Цими самими тижнями в Москві зорганізувався Комуністичний Інтернаціонал.

Але крім отвертих соціял-патріотів, що з'їхалися в Берні, і комуністів, що з'їхалися в Москві, лишалися ще "центристи", що напередодні війни мали великий вплив у II. Інтернаціоналі, а підчас війни були остаточно зімняті отверто опортуністичним крилом.

Ми знаємо, що "центристи" мали перевагу на цімервальдській конференції, й меншість — "ліва Цімервальду" — складалася з тих, хто потім на чолі з Леніном зорганізував Комуністичний Інтернаціонал. Після заснування Комінтерну "центристи" деякий час хиталися поміж двома таборами, цілий час, одначе, тримаючись напристойній відстані від Комінтерну і підтримуючи тривкіший зв'язок з отверто зрадницькими партіями II. Інтернаціоналу.

1919—20 роки стали для "центристів" роками "тяжких іспидів". Цей час поміж Першим і Другим конґресом Комінтерну — ознаменувався буйним ростом більшовицьких настроїв серед робітничої кляси.

Ще недемобілізовані армії далали нетерплячкою повернутися в тил і поставити з рушницею в руках вимоги винуватцям війни. Повстані маси в Німеччині, Австрії, Угорщині, Італії кидали гасла радянської влади. Повідомлення про героїчну боротьбу трудящих СРСР з внутрішньою й чужоземною контр-революцією запалювали в масах Заходу жадобу боротьби й перемоги. Все говорило про світову революційну ситуацію. Пролетаріят ішов у наступ. Буржуазія тремтіла за своє завтра. Більшовизм став могутньою притягальною силою для широких пролетарських мас Заходу.

Саме в цей період "центристи" всіх країн стукають у браму Комуністичного Інтернаціоналу, розпочинають з ним переговори, шлють свої делеґації до Москви на Другий конґрес Комінтерну.

На Другім конґресі "центристи" устами Дітмана, Крспіна, Фросарда й Кашена (останній незабаром вступив до комуністичної партії) виголошують свої погляди, викладають свою плятформу, що згодом лягла в основу плятформи так званого "двохполовинного" інтернаціоналу. Ця плятформа, являючи собою мішанину ріжних речей (поєднання буржуазної демократії й рад), по суті була спробою шляхом словесної поступки масам в справі гасла рад (на цей час це гасло стало найпопулярніше серед мас) протягти плятформу буржуазної демократії, прикривши її авторитетом Комінтерну. Одержавши рішучу відсіч в особі Комінтерну, "центристи" незабаром кидають спробу договоритися з Комінтерном (тим паче, що в Европі з'явилися перші ознаки зміцнення капіталізму). Тоді за проводом Фридріха Адлера, Отто Бавера та інших утворюється Віденське об'єднання, що одержало прізвище "двохполовинного інтернаціоналу". Його офіційна назва "Міжнародне об'єднання соціялістичних партій". Це було в лютому 1921 р. В це об'єднання увійшли: німецька незалежна соціял-демократична партія, англійська незалежна робітнича партія, швайцарська соціял-демократична робітнича партія.

(Далі буде.)

Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої ґазети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

НА СКЛАДІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ КНИГАРНІ

ви завжди дістанете найкращі і найновіші книжки: оповідання, повісти, романи, наукові, економічні, соціяльні і ин.

У НАС Є:

Багатий вибір театральних підручників для великих і малих драмгуртків;

Найновіші журнали з Радянської України;

Ріжні ноти для хорів і сольоспівів;

Ріжні музичні інструменти;

Перуки, мальоцидла, все потрібне для драмгуртків;

Грамофонні рекорди й грамофони.

Разом з книгарнею міститься ІНФОРМАЦІЙНЕ І ФІНАНСОВЕ БЮРО, яке дає всякі поради, виконує ріжні припоручення, пересилає гроші до старого краю, вибірає афідейвіти, продає шифкарти.

Обслуга ТОЧНА Й ДЕШЕВА. Можете самі переконатися.

Пишіть на адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE

або

INFORMATION & FINANCIAL BUREAU

550 Selkirk Ave., Winnipeg.